

Civilutskottets betänkande 2021/22:CU18

Ändringar i lagar som genomför internationella bestämmelser om radiologiska skador och skador vid sjötransporter

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i miljöbalken och sjölagen.

Det handlar om lagtekniska justeringar som behövs för att bestämmelserna med anledning av Sveriges tillträde till 2004 års ändringsprotokoll till Paris- och tilläggskonventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område ska kunna träda i kraft före ändringarna med anledning av Sveriges tillträde till 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen. Den sistnämnda konventionen har inte trätt i kraft ännu.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:117 Ändringar i lagar som genomför internationella bestämmelser om radiologiska skador och skador vid sjötransporter.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden.....	5
Regeringens lagförslag	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	6
Propositionen	6
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2018:1855) om ändring i sjölagen (1994:1009),
2. lag om ändring i lagen (2018:1856) om ändring i lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009),
3. lag om ändring i lagen (2018:1857) om ändring i lagen (2017:723) om ändring i sjölagen (1994:1009),
4. lag om ändring i lagen (2018:1861) om ändring i miljöbalken,
5. lag om ändring i lagen (2018:1862) om ändring i lagen (2013:325) om ändring i lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:117 punkterna 1–5.

Stockholm den 12 maj 2022

På civilutskottets vägnar

Emma Hult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Hult (MP), Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Viktor Wärnick (M), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilander (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Lars Püss (M), Roger Hedlund (SD), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M) och Jon Thorbjörnson (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2021/22:117 Ändringar i lagar som genomför internationella bestämmelser om radiologiska skador och skador vid sjötransporter. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som innebär justeringar av lagteknisk karaktär med anledning av att 2010 års HNS-konvention inte har trätt i kraft än.

Bakgrund

Riksdagen har sedan tidigare beslutat om de lagändringar som behövs med anledning av Sveriges tillträde till 2004 års ändringsprotokoll till Paris- och tilläggskonventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område (prop. 2009/10:173, bet. 2009/10:CU29, rskr. 2009/10:360). Regeringen har beslutat att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2022, med undantag av ändringarna i miljöbalken och sjölagen (1994:1009).

Vidare har riksdagen beslutat om de lagändringar som behövs med anledning av Sveriges tillträde till 2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen, 2010 års HNS-konvention (prop. 2017/18:268, bet. 2018/19:CU3, rskr. 2018/19:32).

Propositionen

De ändringar i miljöbalken och sjölagen som gjordes med anledning av 2004 års ändringsprotokoll har anpassats till Sveriges tillträde 2010 års HNS-konvention. Eftersom den konventionen inte har trätt i kraft än behövs vissa justeringar av ändringslagarna till miljöbalken och sjölagen. I propositionen lämnas förslag till de lagtekniska justeringar som behövs för att bestämmelserna med anledning av 2004 års ändringsprotokoll ska kunna träda i kraft före ändringarna med anledning av 2010 års HNS-konvention.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det inte har väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Av de skäl som regeringen anför i propositionen bör lagförslagen antas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:117 Ändringar i lagar som genomför internationella bestämmelser om radiologiska skador och skador vid sjötransporter:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1855) om ändring i sjölagen (1994:1009).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1856) om ändring i lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1857) om ändring i lagen (2017:723) om ändring i sjölagen (1994:1009).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1861) om ändring i miljöbalken.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1862) om ändring i lagen (2013:325) om ändring i lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1855) om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 3 § och 11 a kap. 5 § sjölagen (1994:1009) i stället för lydelsen enligt lagen (2018:1855) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:1855

Föreslagen lydelse

9 kap.

3 §

Rätt till ansvarsbegränsning föreligger inte beträffande

1. en fordran på bärgarlön, sådan särskild ersättning som avses i 16 kap. 9 §, bidrag till gemensamt haveri eller på avtal grundad ersättning för åtgärder som avses i 2 § första stycket 4, 5 eller 6,

2. en fordran med anledning av oljeskada som omfattas av 10 kap. 1 § och 2 § första och andra styckena,

3. en fordran med anledning av skada som omfattas av 11 kap.,

4. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av *ansvarighet för atomskada*,

4. en fordran som är underkastad en internationell konvention eller en nationell lag som reglerar eller förbjuder begränsning av *ansvar för radiologisk skada*,

5. en fordran med anledning av *atomskada* orsakad av atomfartyg,

5. en fordran med anledning av *radiologisk skada* orsakad av atomfartyg,

6. en fordran med anledning av skada som har drabbat en lots eller den som är anställd hos någon som avses i 1 § första stycket och vars skyldigheter står i samband med fartygets drift eller med bärgningen, och

7. en fordran på ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

11 a kap.

5 §

Om en åtgärd med anledning av ett vrak omfattas av ansvaret för oljeskada enligt 10 kap., bunkeroljeskada enligt 10 a kap., skada enligt 11 kap. eller *atomskada enligt atomansvarighetslagen (1968:45)*, tillämpas inte 16–19 §§. Undantaget för oljeskada enligt 10 kap. gäller dock inte sådana fall som avses i 10 kap. 19 § andra stycket, om inte åtgärden omfattas av 10 a kap.

Om en åtgärd med anledning av ett vrak omfattas av ansvaret för oljeskada enligt 10 kap., bunkeroljeskada enligt 10 a kap., skada enligt 11 kap. eller *radiologisk skada enligt lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor*, tillämpas inte 16–19 §§. Undantaget för oljeskada enligt 10 kap. gäller dock inte sådana fall som avses i 10 kap. 19 § andra

stycket, om inte åtgärden omfattas
av 10 a kap.

Om åtgärden utgör bärgning enligt 16 kap., bestäms ersättning till
bärgaren enligt det kapitlet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1856)
om ändring i lagen (2010:976) om ändring i
sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att lagen (2018:1856) om ändring i lagen (2010:976) om ändring i sjölagen (1994:1009) ska utgå.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1857)
om ändring i lagen (2017:723) om ändring i
sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att lagen (2018:1857) om ändring i lagen (2017:723) om ändring i sjölagen (1994:1009) ska utgå.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1861) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 19 § miljöbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2018:1861) om ändring i miljöbalken ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:1861

Föreslagen lydelse

10 kap.

19 §

Detta kapitel gäller inte miljöskador som

1. omfattas av 10, 10 a eller 11 kap. sjölagen (1994:1009),
2. omfattas av lagen (2005:253) om ersättning från de internationella oljeskadefonderna eller lagen (2018:1854) om den internationella fonden för farliga och skadliga ämnen,
 3. omfattas av lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor,
3. orsakats av en väpnad konflikt, en fiendlighet, ett inbördeskrig, ett uppror eller en exceptionell och oundviklig naturhändelse som inte varit möjligt att skydda sig mot, eller
4. orsakats av en verksamhet eller åtgärd vars enda syfte varit att skydda mot en naturkatastrof.
4. orsakats av en väpnad konflikt, en fiendlighet, ett inbördeskrig, ett uppror eller en exceptionell och oundviklig naturhändelse som inte varit möjligt att skydda sig mot, eller
5. orsakats av en verksamhet eller åtgärd vars enda syfte varit att skydda mot en naturkatastrof.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1862)
om ändring i lagen (2013:325) om ändring i
lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att lagen (2018:1862) om ändring i lagen (2013:325) om ändring i lagen (2010:968) om ändring i miljöbalken ska utgå.